

Bryssel, 8. marraskuuta 2024
(OR. en)

14826/24

SPORT 73

ILMOITUS

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia: Urheilun eurooppalaisen mallin keskeisten piirteiden rooli
– *Periaatekeskustelu*

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja edellä mainitusta asiasta neuvostossa (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) 25.–26. marraskuuta 2024 käytävän periaatekeskustelun ohjaamiseksi.

Periaatekeskustelu
urheilun eurooppalaisen mallin keskeisten piirteiden roolista

Urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä annetussa neuvoston päätöslauselmassa¹, jäljempänä 'neuvoston vuoden 2021 päätöslauselma', todetaan, että urheilun järjestäminen Euroopassa perustuu yhdistymisvapautta koskevaan perusoikeuteen ja arvoihin, kuten urheilun eri tasojen ja erityisesti ammattilais- ja ruohonjuuritason urheilun väliseen solidaarisuuteen, rehellisyyteen, integriteettiin, avoimuuteen, sukupuolten tasa-arvoon ja hyvään hallintotapaan. Neuvoston vuoden 2021 päätöslauselmassa todetaan myös, että useimpien arvoihin perustuvien järjestäytyneiden eurooppalaisten urheilualojen keskeiset piirteet perustuvat urheilun järjestäytymiseen autonomiselta, demokraattiselta ja alueelliselta pohjalta pyramidirakenteeksi, joka kattaa kaikki urheilun tasot ruohonjuuritasolta ammattilaisurheiluun, johon kuuluu sekä seura- että maajoukkuekilpailuja ja johon sisältyy mekanismeja, joilla varmistetaan taloudellinen yhteisvastuu, oikeudenmukaisuus ja avoimuus kilpailuissa, kuten periaate, joka koskee mahdollisuutta sarjanousuun tai putoamiseen. Arvoihin perustuva järjestäytynyt urheilu on Euroopassa yleensä jäsenelty kansalliselta pohjalta, ja periaatteessa kustakin urheilulajista tai -muodosta vastaa yksi urheiluliitto, mikä mahdollistaa sen, että sääntöihin, määräyksiin ja standardeihin voidaan soveltaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa sekä ottaa huomioon kilpailukalenterit ja vaadittavat tulosrajat tai luokitukset. Nämä järjestöt ovat sitoutuneet taloudelliseen yhteisvastuuseen ammattilais- ja ruohonjuuritason urheilun välillä sekä korkeimman tason hyvään hallintotapaan, perus- ja ihmisoikeuksiin, henkiseen ja fyysiseen terveyteen ja urheilijoiden turvallisuuteen, kaikenlaisen syrjinnän ehkäisemiseen ja urheilun integriteetin edistämiseen.

---

¹ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä, EUVL C 501, 13.12.2021.

Tämän vuoksi neuvoston vuoden 2021 päätöslauselmassa jäsenvaltioita, Euroopan komissiota ja urheiluliikettä kehotetaan tukemaan EU:n lainsäädännön asiaankuuluvien säännösten mukaisesti urheilun eurooppalaisen mallin keskeisiä piirteitä, joita ovat yhdistymisvapaus, pyramidirakenne, nousu- ja putoamismahdollisuuden sisältävät avoimet sarjat, ruohonjuuritason huomioon ottava toimintatapa ja solidaarisuus, rooli kansallisen identiteetin muodostumisessa, yhteisöjen luominen ja vapaaehtoistoimintaan perustuvat rakenteet sekä sen sosiaaliset, koulutukseen, kulttuuriin ja terveyteen liittyvät tehtävät. Lisäksi siinä kehotetaan jäsenvaltioita, Euroopan komissiota ja urheiluliikettä tarkastelemaan edelleen ja jatkamaan kaikkien urheilun sidosryhmien kanssa käynnissä olevia keskusteluja urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä.

Myös Euroopan parlamentti tunnusti arvoihin, vapaaehtoistoimintaan ja yhteisvastuuseen perustuvan urheilun eurooppalaisen mallin merkityksen 23. marraskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa EU:n urheilupolitiikasta². Se pani myös merkille eri lajeissa ja maissa käytössä olevien lähestymistapojen kirjon ja katsoi, että eurooppalaisen urheilun yhteistä perustaa ja erityisesti ruohonjuuritason ja huippu-urheilun välisiä yhteyksiä on lujitettava entisestään ja suojeltava. Tässä yhteydessä se kehotti luomaan eurooppalaisen urheilumallin, jossa tunnustetaan tarve sitoutua vahvasti yhteisvastuun, kestävyyden, kaikkien osallistavuuden, avoimen kilpailun, urheilullisten ansioiden ja oikeudenmukaisuuden periaatteiden yhdistämiseen.

---

² Euroopan parlamentin päätöslauselma 23. marraskuuta 2021 EU:n urheilupolitiikasta: arviointi ja mahdolliset etenemistavat (2021/2058(INI)), EUVL C 224, 8.6.2022, s. 2.

Huhtikuussa 2022 julkaistussa tutkimuksessa ”Study on the European Sport Model – A report to the European Commission”³ tarkasteltiin urheilun eurooppalaisen mallin keskeisten piirteiden, kuten pyramidirakenteen, avoimen kilpailun, solidaarisuuden, itsenäisyyden, vapaaehtoistoiminnan ja eurooppalaisten arvojen roolin, jatkuvaa merkitystä. Tutkimuksessa tarkasteltiin myös, miten urheilun eurooppalaisen mallin kehitykseen vaikuttavat eräät merkittävät suuntaukset, kuten kansainvälistyminen ja kaupallistaminen, ammattiurheilusta saatavien tulojen uudelleenjako ruohonjuuritason urheilulle, mahdolliset suljetut kilpailurakenteet, hyvän hallintotavan kasvava merkitys, vapaaehtoistyön suuntaukset, urheilutottumukset ja muut keskeiset suuntaukset. Tutkimuksessa mainitaan myös joitakin puutteita, jotka koskevat esimerkiksi urheilun eurooppalaisen mallin soveltamisalaa, sen yhteyttä eurooppalaisiin arvoihin ja tarvetta selkeyttä uudelleenjako- ja solidaarisuusmekanismeja koskevia ohjeita.

Euroopan unionin tuomioistuimen 21. joulukuuta 2023⁴ ja 4. lokakuuta 2024⁵ julkaistut viimeaikaiset tuomiot vaikuttavat myös käynnissä oleviin keskusteluihin urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä. Tätä taustaa vasten 26 EU:n urheiluministeriä antoi helmikuussa 2024 julkilausuman, jossa he muistuttivat, että on tärkeää suojella ja vahvistaa solidaarisuuteen ja arvoihin perustuvaa urheilua urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä annetun neuvoston päätöslauselman mukaisesti⁶. Julkilausumassa ministerit muun muassa kehottivat vahvistamaan edelleen urheilun eurooppalaisen mallin keskeisiä piirteitä EU:n näkemyksenä ja kehyksenä eurooppalaisen urheilun tulevaisuudelle pitkällä aikavälillä ja pyysivät komissiota pohtimaan asianmukaisia tapoja noudattaa neuvoston vuoden 2021 päätöslauselmaa kilpailujen avoimuuden, urheilullisten ansioiden, integriteetin, solidaarisuuden ja arvojen turvaamisesta urheilussa.

---

³ Euroopan komissio, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G. ym., ”Study on the European Sport Model – A report to the European Commission”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022.

⁴ 1: Euroopan unionin tuomioistuin, ennakkoratkaisupyyntö asiassa European Superleague Company, SL v. Fédération internationale de football association (FIFA) ja Union of European Football Associations (UEFA), C-333/21, tuomio 21.12.2023;

2: Euroopan unionin tuomioistuin, International Skating Union v. Euroopan komissio, C12-124/21 P, tuomio 21.12.2023;

3: Euroopan unionin tuomioistuin, ennakkoratkaisupyyntö asiassa SA Royal Antwerp Football Club v. Union royale belge des sociétés de football Association ASBL (URBSFA), C-680/21, tuomio 21.12.2023.

⁵ Euroopan unionin tuomioistuin, ennakkoratkaisupyyntö asiassa Fédération internationale de football association (FIFA) v. BZ, C-650/22, tuomio 4.10.2024.

⁶ <https://www.sports.gouv.fr/declaration-des-ministres-des-sports-europeens-pour-un-modele-sportif-base-sur-la-solidarite-le>

Yksi Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelman (2024–2027)⁷ päätavoitteista on tukea ja tutkia edelleen urheilun eurooppalaisen mallin keskeisiä piirteitä ja jatkaa keskusteluja niistä. EU:n urheilualan työsuunnitelmassa kehoitetaan komissiota laatimaan vuoden 2026 loppuun mennessä uuden pitkän aikavälin strategia-asiakirjan EU:n urheilupolitiikan tulevaisuudesta, mukaan lukien urheilun eurooppalaisen mallin keskeisten piirteiden edistäminen ja urheilun valtavirtaistaminen muissa EU:n politiikoissa. EU:n urheilualan työsuunnitelmaan sisältyy myös tutkimus urheilun eurooppalaiseen malliin vaikuttavista tulevista kehityskuluista, uhista ja mahdollisuuksista.

Edellä esitetyn perusteella on nyt otollista, että EU:n urheiluministerit voivat ilmaista näkemyksensä urheilun eurooppalaisen mallin keskeisten piirteiden viimeaikaisesta kehityksestä ja tulevaisuudennäkymistä EU:n urheilupolitiikan tulevaisuudesta käytävän keskustelun yhteydessä.

KYSYMYKSIÄ KESKUSTELUN POHJAKSI

1. Mitä urheilun eurooppalaisen mallin keskeisiä piirteitä pitäisi mielestänne vahvistaa entisestään ja miten, jotta eurooppalaisen urheilun arvoja voitaisiin suojella? Miten EU:n urheilualan työsuunnitelmassa 2024–2027 suunnitellut toimet mielestänne tukevat tätä parhaiten, ottaen huomioon myös tuleva EU:n urheilupolitiikan tulevaisuutta koskeva pitkän aikavälin strategia-asiakirja ja suunniteltu tutkimus?
2. Millä keinoilla ja toimilla kansallisella tai EU:n tasolla voidaan motivoida urheiluliikettä vahvistamaan ammattilaisurheilun ja ruohonjuuritason urheilun välistä yhteyttä, mukaan lukien rahoituksen yhteisvastuuvälineet?

---

⁷ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. heinäkuuta 2024 – 31. joulukuuta 2027), EUVL C, C/2024/3527, 3.6.2024.